

scoalacool.ro

STUDIU DE CAZ: LUMEA SATULUI

Comunitatea rurală

Pe parcursul Evului Mediu, românii au locuit în sate cu un număr mic de locuitori, formate din vatra de locuit, loturile țărănești și proprietățile comune (păduri, pășuni și ape).

Principalele ocupații au fost următoarele:

a. Agricultură: s-a cultivat meiul, grâul, porumbul (începând cu secolul al XVII-lea), orzul, ovăzul, leguminoasele (varză, mazăre, ceapă și usturoi), vița de vie și pomii fructiferi;

b. Creșterea animalelor: caprine, ovine, bovine, apicultura și pescuitul;

c. Meșteșugurile: țesut, olărit, cioplit, confecționarea de îmbrăcăminte și încălțăminte.

Obiectele necesare au fost produse în gospodărie, dar au existat și meșteri în sate (fierari și cojocari).

Locuințele țăranilor au fost formate din bordeie, cu una-două camere, vatră și mobilier sărăcăcios.

Biserica satului a fost locul de întrunire, duminica, după slujbele religioase, aici fiind discutate problemele importante ale comunității.

Au existat numeroase sărbători și prilejuri de distracție, precum cele legate de familie (nașterea, botezul și nunta), sărbătorile religioase (zilele de duminică, Crăciunul și Paștele) și **bâlciurile**.

Sat medieval tip „*celulă*”, specific Europei

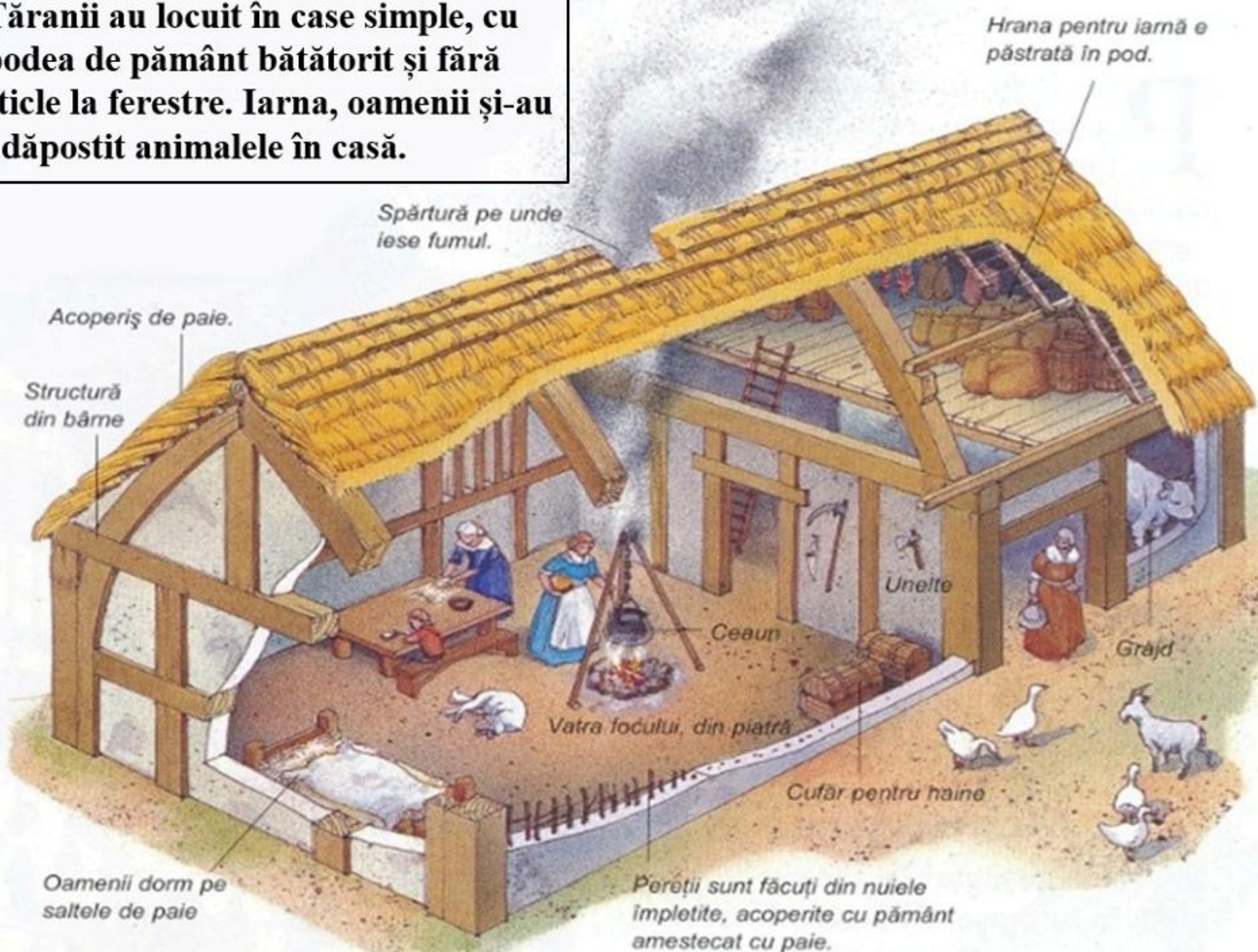

O femeie din mediul rural mulge vaca

Viața țăranilor medievali: aratul și însămânțarea pământului

Țăranii au locuit în case simple, cu podea de pământ bătătorit și fără sticle la ferestre. Iarna, oamenii și-au adăpostit animalele în casă.

Hrana pentru iarnă e păstrată în pod.

Spătură pe unde iese fumul.

Acoperiș de paie.

Structură din bârne

Unelte

Ceaun

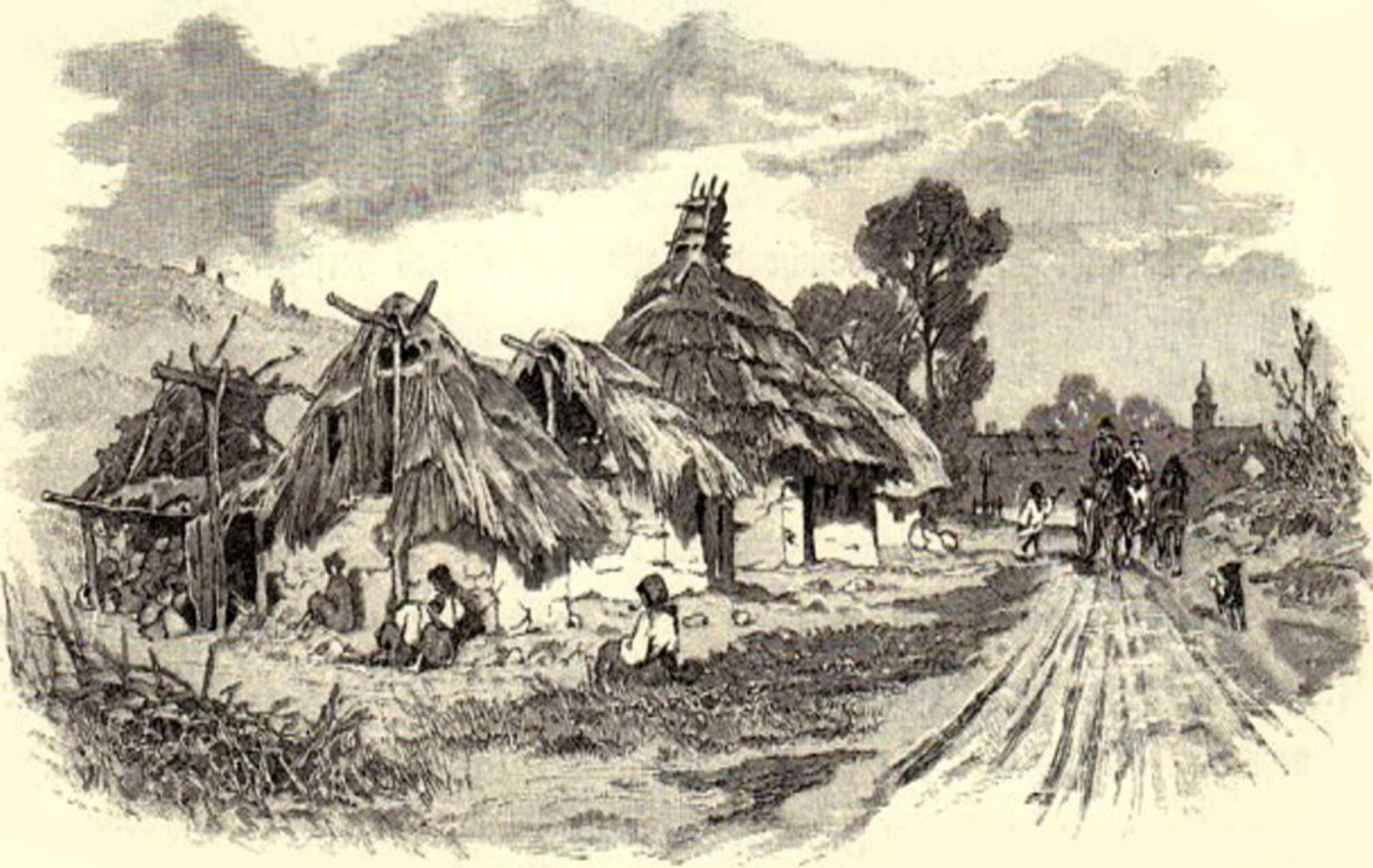
Grăjd

Vatra focului, din piatră

Cufăr pentru haine

Oamenii dorm pe saltele de paie

Pereteii sunt făcuți din nuiete împletite, acoperite cu pământ amestecat cu paie.

Bordeie românești (secolul al XVIII-lea)

Copii de țărani

Țăranii din Evul Mediu au trăit adesea alături de animalele lor

Îmbrăcămintea țăranilor din perioada Evului Mediu

Glugă

Coif

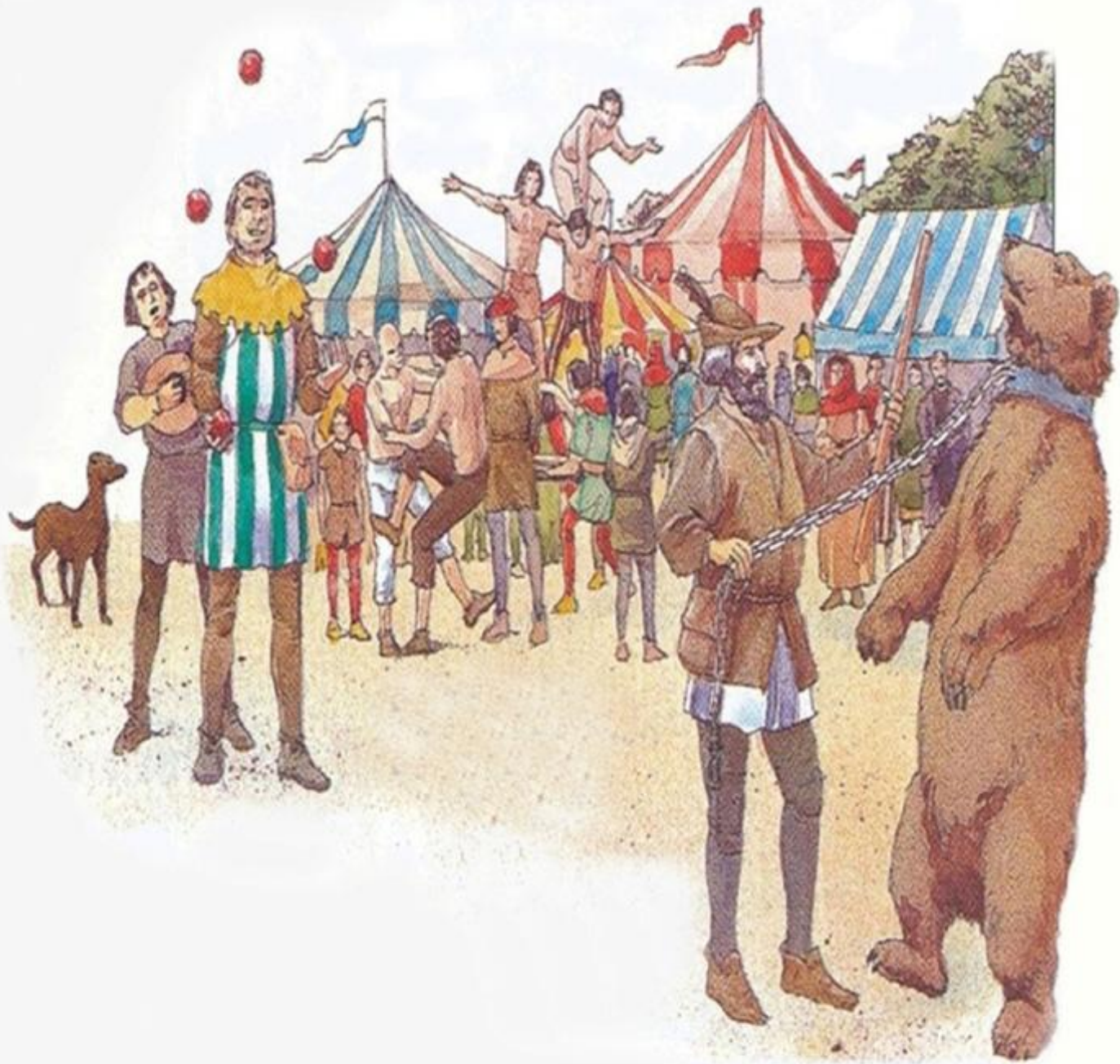
Acoperământ
pentru cap

Tunică

Robă

Ciorapi

Bâlci

Domeniul feudal

În Evul Mediu, raporturile sociale au fost determinate de proprietatea asupra pământului.

Prin aservirea obștilor sătești s-au format domeniile feudale (compuse din casa sau curtea boierească, terenuri agricole: rezerva feudală, pășuni, livezi și vii), administrate de boieri (Țara Românească și Moldova) sau nobili (Transilvania).

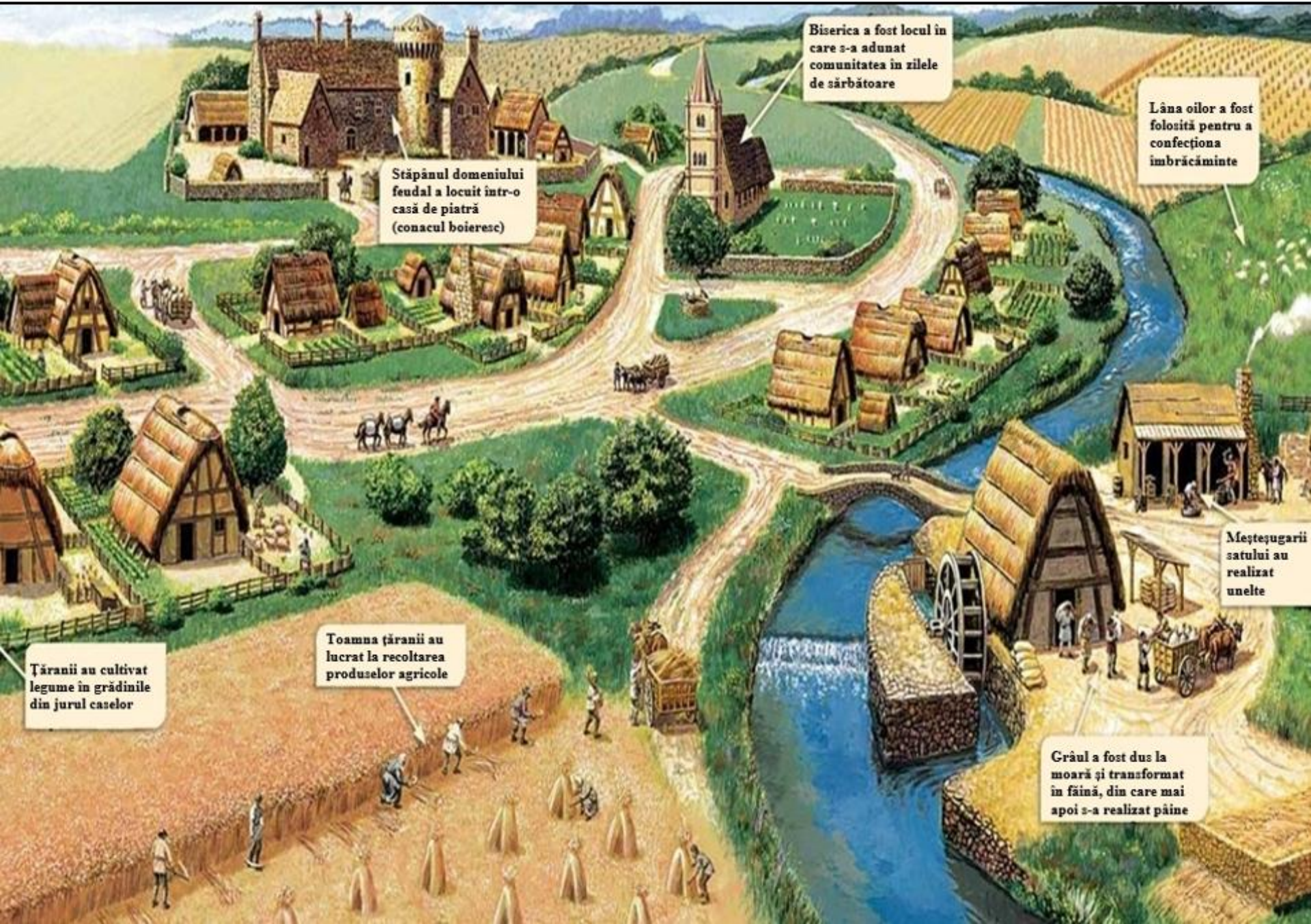
Boierimea a constituit principala forță economică și politică a Țărilor Române, fiind împărțită, după mărimea domeniului feudal, în mare, mijlocie și mică.

Pe măsură ce a crescut numărul domeniilor feudale, s-a ajuns la o ierarhizare strictă a țărănimii:

I. Țăranii liberi: foarte puțini la număr, au fost proprietari ai pământului pe care l-au putut lăsa moștenire, au deținut gospodării proprii și s-au organizat în obști sătești.

II. Țăranii aserviți sau dependenți: majoritatea țăranilor, nu au avut libertate de strămutare de pe un domeniu feudal pe altul, au muncit pe rezerva seniorului, nu au avut pământuri proprii (doar o gospodărie, unelte de lucru și animale), loturile fiindu-le încredințate de către nobili spre folosință.

Componentele domeniului feudal

Biserica a fost locul în care s-a adunat comunitatea în zilele de sărbătoare

Stăpânul domeniului feudal a locuit într-o casă de piatră (conacul boieresc)

Lâna oilor a fost folosită pentru a confecționa îmbrăcăminte

Meșteșugarii satului au realizat unelte

Toamna țărani au lucrat la recoltarea produselor agricole

Țăranii au cultivat legume în grădinile din jurul caselor

Grâul a fost dus la moară și transformat în făină, din care mai apoi s-a realizat pâine

Boieri români

Țărani liberi din Moldova

Țărani aserviți (dependenți)

Răscoalele țărănești din Transilvania

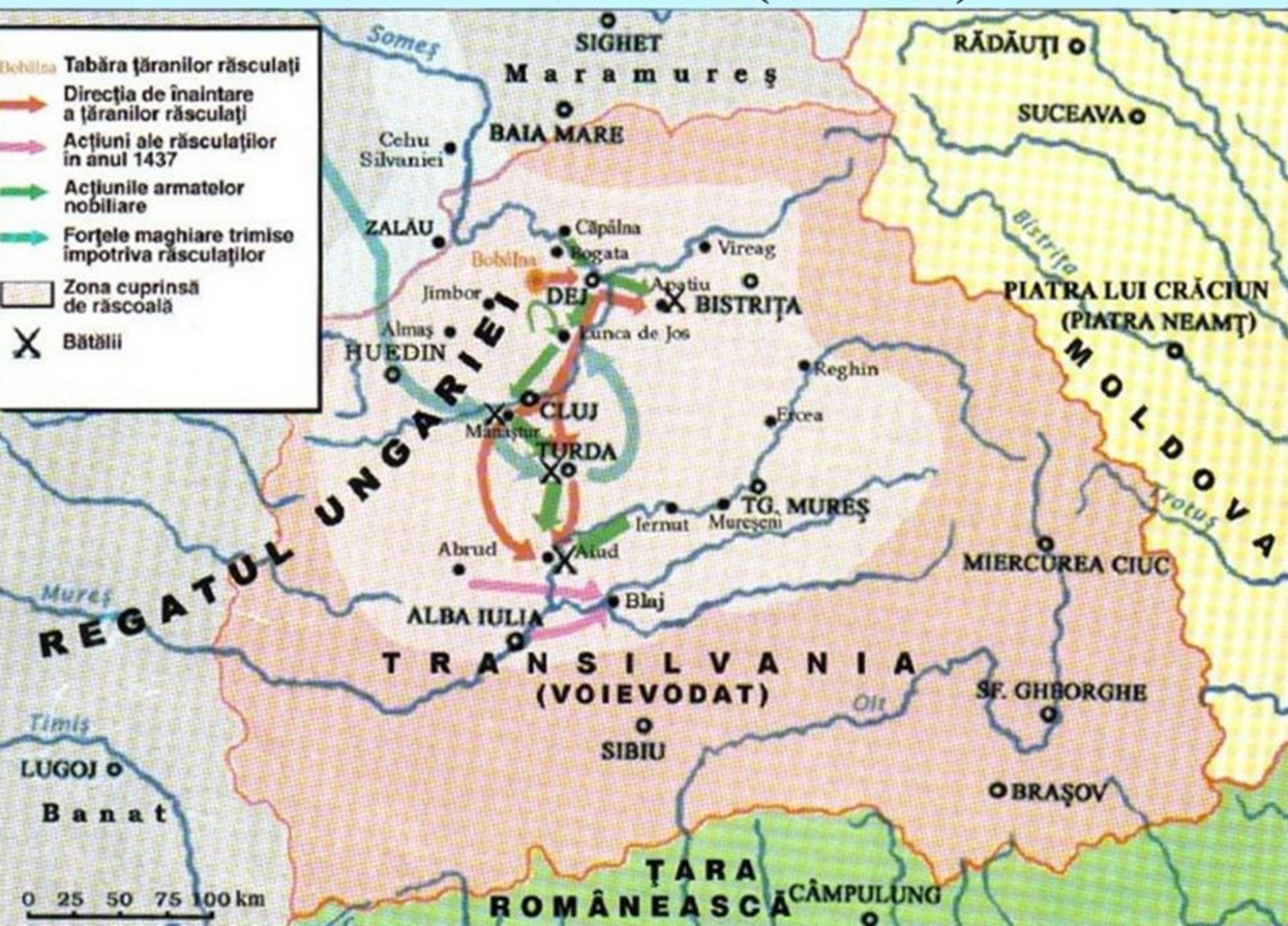
Secolul al XV-lea - obligațiile țăranilor aserviți din Transilvania s-au înmulțit: renta (în bani), dijma (renta în produse) și claca sau robota (în muncă) față de Stat, nobili și Biserică.

Dependența economică și juridică a țăranilor aserviți față de clasa nobiliară din Transilvania a dus la izbucnirea a numeroase răscoale țărănești, repede înfrânte de nobilimea maghiară.

Principalele cauze ale răscoalelor țărănești au fost condițiile grele de viață și de muncă, creșterea obligațiilor și lipsa de drepturi a populației românești din Transilvania:

- a. Răscoala de la Bobâlna (1437-1438): cauzată de abuzurile nobilimii și creșterea obligațiilor țăranimii aservite;
- b. Răscoala lui Gheorghe Doja, nobil secui (1514): declanșată de înrăutățirea situației țăranimii dependente.

Răscoala de la Bobâlna (1437-1438)

Țărani români răsculați (1437)

Gheorghe Doja

Lupte între țărani și nobili

Execuția lui Gheorghe Doja

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Soare, Aurel Constantin, Cojocaru, Daniela Ana, Grozav, Gabriel, Pavelescu, Alina, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
3. Stoica, Stan (coordonator), Băluțoiu, Valentin, Becheru, Dragoș Sebastian, Bilcea, Valentina, Bondar, Ancuța, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura CD Press, București, 2020.
4. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Litera, București, 2020.
5. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
6. Giurescu, Constantin C., *Istoria Românilor*, Editura ALL, București, 2019.
7. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
8. Bulei, Ion, *O istorie ilustrată a românilor*, Editura Litera, București, 2018.
9. Djuvara, Neagu, *O scurtă istorie ilustrată a românilor*, Editura Humanitas, 2013.
10. Pop, Ioan-Aurel, *Scurtă istorie a românilor*, Editura Litera, București, 2019.
11. Pop, Ioan-Aurel, Bolovan, Ioan, *Istoria Transilvaniei*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2016.
12. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

